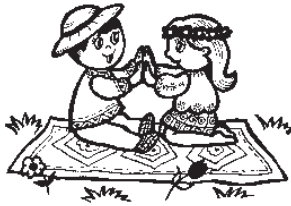

С.М. Корнієнко

ЗДОРОВ'Я ДИТИНИ: родинні обереги

Навчально-методичний посібник

*Схвалено для використання у навчально-виховному процесі
Комісією з проблем виховання дітей та учнівської молоді
Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України*

ТЕРНОПІЛЬ
НАВЧАЛЬНА КНИГА – БОГДАН

ББК 74.200.58
К67

Рецензенти:

член-кореспондент АПН України, доктор педагогічних наук, професор, ректор
Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка
В. П. Кравець;

завідувач лабораторії фізичного виховання Інституту проблем виховання АПН України
М. Д. Зубалій;

провідний науковий співробітник лабораторії сімейного виховання
Інституту проблем виховання АПН України
В. Г. Постовий

*Схвалено для використання у навчально-виховному процесі Комісією з проблем виховання
дітей та учнівської молоді Науково-методичної ради з питань освіти
Міністерства освіти і науки України (протокол № 26 від 13.02.08)*

Корнієнко С.М.

К67 Здоров'я дитини: родинні обереги: Навчально-методичний посібник.
– Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2023. – 96 с.

ISBN 978-966-10-7344-8

У посібнику подано технологію збереження здоров'я молодших школярів у родинному колі. Він містить навчально-тематичний план і розробки занять в педагогічній школі упродовж чотирьох років навчання.

Для студентів вищих навчальних закладів освіти, вчителів початкових класів, фізичної культури та батьків. Буде корисним усім, хто цікавиться проблемами організації здорового способу життя молодого покоління.

ББК 74.200

Охороняється законом про авторське право. Жодна частина цього видання не може бути використана чи відтворена в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва

Навчальне видання

КОРНІЄНКО Сергій Миколайович

ЗДОРОВ'Я ДИТИНИ: РОДИННІ ОБЕРЕГИ

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Донара Пендзей*

Обкладинка *Володимира Басалиги*

Комп'ютерна верстка *Надії Магальяс*

Підписано до друку 31.12.2022. Формат 60×84/16. Папір офсетний.
Гарнітура Таймс. Умовн. друк. арк. 5,58. Умовн. фарбо-відб. 5,58.

Видавництво "Навчальна книга – Богдан"

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008

тел./факс (0352) 52-06-07; 52-05-48; 52-19-66

publishing@budny.te.ua, office@bohdan-books.com, www.bohdan-books.com

ISBN 978-966-10-7344-8

© Корнієнко С.М., 2009

© Навчальна книга – Богдан, макет, художнє оформлення, 2023

*Здоров'я — це повнота духовно-
го життя, радість, ясний розум.
Твоє здоров'я — у твоїх руках.*

В.О. Сухомлинський

ВСТУП

Педагогічна культура родини завжди відображає певний рівень досягнень суспільства в галузі навчання й виховання підростаючих поколінь.

Найчастіше з педагогічною культурою сім'ї пов'язана її виховна функція. Тому сучасна родина стає головною ланкою у вихованні дитини. Сім'я має забезпечити малюку достатні матеріальні та педагогічні умови для його інтелектуального, фізичного, морального й духовного розвитку.

Загальновідомо, що значні перевантаження і малорухливий спосіб життя сучасних школярів стали реальною перешкодою для їхнього нормального фізичного розвитку. Доведено, що за період навчання у школі кількість здорових учнів зменшується вчетверо. Особливо велике занепокоєння викликає погіршення стану здоров'я учнів молодших класів. Так, за матеріалами Національної Академії Наук України абсолютно здорових учнів початкових класів на сьогодні лише 5 відсотків.

Американські дослідники з'ясували, що особисте здоров'я людини залежить від багатьох чинників, а саме: на 20 відсотків від спадковості, ще на 20 — від соціальних умов (їхнє поліпшення в нашій країні — справа майбутнього), на 10 відсотків — від медичного забезпечення, на 50 — від власних поглядів на своє здоров'я.

Отже, можна стверджувати про наявну значну потребу піднесення валеологічної культури особистості та, перш за все, виховання культури здоров'я дітей у сім'ї. Це зумовлює необхідність задоволення потреби сучасної родини в підвищенні педагогічної культури, налагодженні її взаємозв'язків із соціальною виховною системою.

На прикладі декількох поколінь вихованців В. Сухомлинський дійшов до глибокого переконання, що успіху у вихованні взагалі й фізичному зокрема можна досягти тільки спільними зусиллями сім'ї, школи і громадськості. Відводячи особливе місце методиці керівництва сімейним вихованням у роботі “Розмова з молодим директором”, він писав, що “... цю роботу колектив вважає найбільш потрібною, найважливішою серед усіх інших справ. Ми взагалі нічого не досягли б, якби не працювали з батьками” [14, с. 618].

Ураховуючи сучасний стан соціально-педагогічних умов виховання культури здоров'я дітей у родині, організації підвищення педагогічної культури батьків, у виданні розроблено здоров'язберігаючу технологію педагогічної школи для батьків молодших школярів “Здоров'я дитини: родинні обереги”.

Мета пропонованої педагогічної школи — допомогти родині освоїти першооснови валеологічної культури, осягнути засади української народної педагогіки, яка еволюційним шляхом виробила оригінальні форми і методи впливу на особистість дитини, в тому числі у формуванні здорового способу життя, щоб забезпечити поетапне безперервне набуття батьками системи необхідних та достатніх знань, умінь й навичок для проведення здорового способу життя в умовах родини.

Беручи до уваги освітній рівень сучасних батьків, у навчально-тематичний план пропонованої технології можна вносити корективи відповідно до бажання батьківської аудиторії і актуальних завдань, які будуть вирішуватись родинною і школою на конкретному етапі. Для цього радимо провести попереднє анкетування батьків (*див. додаток 1*). Це дасть можливість визначити педаго-

гічно доцільний зміст, обрати актуальні методи та ефективні форми занять.

При визначенні змістово-методичного наповнення занять у педагогічній школі організаторам необхідно враховувати загальну підготовку і соціально-педагогічний досвід слухачів, особливості сімей, національні традиції, умови міста, села тощо.

Виклад теоретичних занять (лекцій чи бесід) важливо підкріплювати прикладами з досвіду здорового способу в окремих родинах, конкретними порадами, рекомендаціями, пам'ятками (*див. додатки 2, 3, 4*). Заняття можуть проводитись як лекції, уроки, педагогічні практикуми, семінари, прес-конференції, диспути, круглі столи тощо. На цих практичних заняттях батьків потрібно навчити технології організації здорового способу життя в сім'ї. Після вивчення кожної теми рекомендуємо давати слухачам домашні завдання, які повинні сприяти більш глибокому вивченню матеріалу, спонукати їх до спільної спортивно-оздоровчої діяльності з дітьми. Крім того, тематика занять педагогічної школи має бути максимально наближена до тематики позакласних батьківських зборів і родинних виховних заходів тощо. Це дасть можливість класоводам неодноразово повертатись до тієї ж теми, щоб на матеріалі життєдіяльності конкретного класного колективу забезпечити методичний супровід успішної реалізації здорового способу життя дітей у сім'ї.

У процесі занять зі слухачами необхідно також практикувати вироблення у них конкретних педагогічних умінь і навичок створення родинного середовища, яке сприяло б здоровому способу життя дитини; стимулювати переконання у перевагах проведення активного дозвілля як фактора зміцнення здоров'я та поліпшення психічного і фізичного самопочуття малюка; вчити мистецтва доброзичливої та оптимістичної взаємодії з дітьми, аналізу та самоаналізу родинної атмосфери, організації всього способу життя родини, який би позитивно впливав на фізичне вдосконалення і самовдосконалення дитини.

Дбаючи про посилення прогностичних функцій запропонованої технології і її особистісну зорієнтованість, у навчально-тематичному плані виділено блок “Результати, що прогноуються”. Це сприятиме: ефективності аналізу емпіричного матеріалу кожної теми занять; збагаченню інформацією про основні фактори збереження і зміцнення здоров'я; розширенню знань про відпочинок як необхідну умову боротьби із втомою, його види; вихованню переконань у потребі й цінності спільного активного відпочинку на свіжому повітрі дітей з батьками або старшими членами родини.

Заняття педагогічної школи розраховані на весь період навчання дитини в початковій школі й мають проводитись у чітко визначений час. У змісті занять особливий акцент потрібно робити на надбаннях слухачами знань з етнопедагогіки як живого джерела, яке здатне задовольнити прагнення батьків навчитися організації здорового способу життя дітей в українських сім'ях, перевірені досвідом багатьох поколінь.

НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ
ПЛАН ПЕДАГОГІЧНОЇ ШКОЛИ
ДЛЯ БАТЬКІВ
“ЗДОРОВ’Я ДИТИНИ:
РОДИННІ ОБЕРЕГИ”

І клас				
№ п/п	Тема знань	Термін	Орієнтовна форма проведення	Результати, що прогноуються
1	Українська сім'я-родина як оберіг здоров'я дитини	Осінь	Лекція	Систематизація знань про родину як оберега не лише конкретної людини, а й країн, людей на землі, її основні функції та державна відповідальність за виховання фізично здорових дітей. Особливості української сім'ї-родини як етнопедагогічних підвалин виховання дитини.
2	Режим дня молодшого школяра	Зима	Лекція	Розширення знань про режим дня як фактор фізичного розвитку, розумової працездатності й успішності школяра. Удосконалення вмінь його раціонального планування і систематичного виконання. Виховання переконань у важливості режиму дня для збереження здоров'я школяра.
3	Здорова сім'я — здорова держава	Весна	Родинне свято	Вивчення інтересів і вподобань батьків і залучення їх до участі у фізично-оздоровчій роботі класу. Формування інтересу до шкільного життя дитини і готовності бути його активним учасником. Виховання почуття задоволення від організації і проведення спільного дозвілля батьків і дітей.
4	Вчимо жити за законами здоров'я: це обов'язок чи бажання?	Весна	Диспут	Збагачення інформацією про досвід сімейного виховання, розширення уявлень про народно-педагогічні методи фізичного виховання. Удосконалення вмінь аналізувати і творчо використовувати досвід сімейного виховання.

Кінець безкоштовного уривку.
Щоби читати далі, придбайте,
будь ласка, повну версію
КНИГИ.